

OGLAŠAJTE V
NAJBOLJŠEM
SLOVENSKEM
ČASOPISU V OHIJU
★
Izvršujemo vsakovrstne
tiskovine

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

ADVERTISE IN
THE BEST
SLOVENE NEWSPAPER
OF OHIO
★
Commercial Printing of
All Kinds

VOL. XXXII. — LETO XXXII.

CLEVELAND, OHIO, WEDNESDAY (SREDA), APRIL 6, 1949

STEVILKA (NUMBER) 68

Novi grobovi

HELEN DUJAN

Kot smo včeraj poročali, je preminila Mrs. Helen Dujan, stanujoča na 988 E. 74 St. Rojena je bila v Jugoslaviji, odkoder je prišla v Ameriko pred 52 leti.

Tukaj zapuščila soproga Petra, sina Johna, hčer Mrs. Rose Brodnick, vnuke in pravnuke. Pogreb se bo vršil v četrtek zjutraj ob 9. uri iz Zakraskovega pogrebnežnega zavoda v cerkev sv. Pavla ob 9:30 uri in nato v družinsko grobnico na pokopališču Calvary.

2nd LT. LADDIE J. ZINDAR

Včeraj popoldne je dospelo v Cleveland truplo poročnika Laddie J. Zindar (Znidaršič) iz 6521 Schaefer Ave., ki je zginil svoje življenje 28. maja 1944 ko je bilo bombno letalo, ki je letelo nad Nemčijo, sestreljeno na zemljo. Ob času smrti je bil star 29 let in pol.

Pokojni mladenič je pohajal East Madison šolo, nato East High šolo in graduiral je iz Case School of Technology kot električni inženir. Najprvo je delal pri Cutler Hammer Co., ko pa se je družba preselila v Detroit, Mich., je šel tja, kjer se je pridobil mesto pomožnega poslovođa. Ob izbruhu vojne se je vpisal v letalski oddelek. Pri zračni sili je graduiral v Selman Field, Monroe, La. Do deljenja je bil 508. bombnemu oddelku, 351. diviziji pri osmi zračni sili.

Tu zapuščila mater Frances Urbiha (rojena Paulich), oca Frank Urbiha in sestro Mrs. Daniella Marolt. Truplo bo položeno na mrtvaški oder v petek popoldne ob 3. uri v Grdinem pogrebem zavodu, odkoder se bo vršil pogreb v cerkvi sv. Vida z vojaškimi obredi pod vodstvom Excelsior Post 328, Ameriške legije pod vodstvom Charles Sberna, in nato na vojaški oddelek na pokopališču Calvary.

Rev. Melish se ne bo vdal škofu

NEW YORK, 5. aprila.—Škof protestantske episkopalne cerkve James De Wolfe je danes objavil navodila, pod katerimi je razveljavil pastirat znanega naprednega duhovnika Rev. dr. Johna Howarda Melisha, ki je vodil episkopalno cerkev v Brooklynu.

Ukaz je škof objavil, ko je dr. Melish kljuboval njegovemu prvemu ukazu z dne 2. marca, da do 4. aprila preneha s svojim rektorstvom pri cerkvi. Rev. Melish je sklical zborovanje članov svoje cerkve, ki so odglasovali, da se Melisha obdrži na poziciji, izobči pa člane odbora, ki so ga pri škofu ovadili.

Rev. Melish so hoteli nekatere člani spraviti s položaja rektorja, kar je njegov sin William, ki je pomožni rektor pri isti cerkvi, predsednik Sveta za ameriško-sovjetsko prijateljstvo.

Rev. Melish, ki je star 74 let, je izjavil, da bo prezrl tudi drugi škofov ukaz.

V "Enakopravnosti" dobite vedno sveže dnevne novice o dogodkih po svetu in doma!

BIVŠI POVELJNIK SEVERNE KITAJSKJE GEN. FU TSO SE JE PRIDRUŽIL KOMUNISTOM

NANKING, 4. aprila.—Predsednik kitajske Komunistične stranke Mao Tzetung je snoči naznanil, da je stranka omilila svoje stališče glede kaznovanja kitajskih vojnih zločincev.

Mao je izjavil, da bodo nacionalistični civilni in vojaški voditelji sprejeti v bodočo komunistično koalicijsko vlado, če se bodo skesali in prispevali za stvar osvoboditve ljudstva pod okoliščinami "miroljubne rešitve domačih vprašanj."

To je prvič, da so komunisti omilili svoje zahteve glede vojnih zločincev.

Kot je sporočila radio postaja Peipinga, je Mao podal izjavo tikajočo se vojnih zločincev v zvezi s pismom, ki mu ga je poslal bivši nacionalistični poveljnik severne Kitajske gen. Fu Tso-yi, ki se je sam nahajal na seznamu vojnih zločincev, to da je bil iz seznama umaknjen, ko je pristal na mirno predajo starodavne kitajske prestolnice Peiping.

V radio oddaji je bilo rečeno, da je gen. Fu obžaloval svoje preteklo delo in obljubil, da bo sodeloval z demokratičnimi silami Kitajske.

Gen. Fu obsoja podrejenost Kitajske Zed. državam

V svojem pismu je gen. Fu med ostalim rekel:

"Moja največja napaka je bila, ker sem izvrševal reakcionarno politiko zatiranja revolte. Čeprav smo vsak dan govorili, da služimo ljudstvu, ko smo izvrševali tako zvano zatiranje revolte, so prava dejstva bila, da smo na vsej črti pustili delo in zatirali ljudstvo. V vseh smo bili čuvaji za veleposrednike, v mestih pa čuvaji za interese privilegiranih bogatinov in korumpiranih in nepoštenih uradnikov."

V svojem pismu je gen. Fu, ki je imel tesne stike z ameriški predstavniki v Peipingu, dalje izjavil, da je del napak nacionalistične vladne stranke Kuomintang bil, ker je diplomatično podredila Kitajsko Zedinjenim državam in da je Kitajska radi tega postala "protektorat" Amerike.

Gen. Fu je priznal, da je Komunistična stranka bila uspešna, ker je zagovarjala "interese množice delavcev, kmetov in ljudstva na splošno."

"Odslej želim podpirati kitajsko Komunistično stranko pod vodstvom Mao Tze-tunga in pomagati pri ustvaritvi nove demokracije in pri miroljubni obnovi Kitajske," je rekel ge. Fu pri koncu svoje izjave.

Odgovor voditelja kitajskih komunistov

Peipinški radio je objavil tudi odgovor voditelja kitajske Komunistične stranke Mao Tze-tunga v zvezi z gornjim pismom gen. Fu.

"Čital sem vaš cirkularni telegram z dne 1. aprila. Nankinška Kuomintangova reakcionarna vladna politika sprožena proti-revolucije je bila popolnoma zgrešena. Ta vlada mora sprejeti odgovornost za ogromno nesrečo, ki jo je več let trpelo kitajsko ljudstvo zaradi te proti-revolucionarne civilne vojne. Toda kar se tiče civilnih in vojaških voditeljev Kuomintangove reakcionarne vlade, ki izvršujejo to politiko, bodo pri nas sprejeti z dobrodoščilo, ne

glede kdo so, pod pogojem, da bodo znali jasno razložiti, kaj je prav in kaj ni prav, se resno spokorili in resnično z dejanji pokazali, da so naklonjeni stvar napredka ljudske osvoboditve in želijo miroljubno rešitev domačih zadev.

"Vi ste prispevali za miroljubno rešitev v Peipingu. Dalje vi izražate svoje želje, da bi odšli stali na strani ljudstva in sodelovali pri ustvaritvi novega demokratičnega reda. Mi smatramo, da je to zelo dobro in vi ste nam dobrodošli."

Komunisti obsojajo pokol študentov v Nankingu

Medtem so študentje nankinške univerze, ki se nahajajo še vedno v rokah nacionalistov, priredili demonstracije, s katerimi so zahtevali od vlade zadostne šolninske podpore, osvoboditev aretiranih študentov in takojšnjo sklenitev pravega miru. Toda nacionalistične oblasti so vrgle v zapore večje število študentov, nakar so izbruhnili nemiri.

Soglasno s poročili iz Nankinga je posebna skupina vladnih agentov napadla študente, ki so marširali v protestni paradi. Nacionalisti trdijo, da je prišlo do spopada, ko so študentje začeli nagovarjati nacionalistične vojake, da bi prenehali s civilno vojno.

Kakšnih šestnajst študentov je zginilo brez sledu. Zvečer pa je komunistični radio obtožil nacionaliste, da "so poklali študente" že prvi dan mirovnih pogajanj in da že to samo po sebi dokazuje stališče reakcionarne vlade proti tistim, ki želijo "resnični mir".

Išče očeta

Mr. Frank Furlan iz 1003 E. 63 St. je prejel pismo iz stare domovine, naslovljeno na Istarsko Primorski klub, katero je pisala Angela Zubović, rojena Godina, ki prosi, da bi ji pomagal poizvedeti za naslov njenega očeta Josipa Godina, ki je bil rojen 28. marca 1882. leta v Št. Jerneju, Dolnja Brezovica na Dolenjskem. Kot piše hči, je bila rojena v Sloveniji in kmalu potem se je vsa družina podala v Ameriko, kjer je ostala do leta 1920, ko se je zopet povrnila v Slovenijo. Leta 1923 se je njen oče vrnil v Cleveland in nazadnje so dobili glas o njem leta 1924. Ker ji je bilo nemogoče priti z njim v dotiko potom raznih virov, ki se jih je poslužila že izza konca vojne, prosi, da bi ji kdo izmed rojakov, ki morda ve kaj o očetu, sporočil na naslov: Andjela Zubović (roj. Godina), Grebengradska br. 3, Zagreb V., Jugoslavija.

Seja in predavanje

Redna seja krožka št. 1 Progresivnih Slovencev se bo vršila v četrtek zvečer ob 7.30 uri v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd. Takoj po seji, okrog 8.30 ure pa bo predaval poznani John Kapelj o dekoriranju stanovanj. Članice so prijazno vabljene, da se seje in predavanja udeležijo. Vstop na predavanje imajo tudi nečlanice.

80 OSEB IZGUBILO ŽIVLJENJE V STRAHOVITEM OGNJU

EFFINGHAM, Ill., 5. aprila. — Strahoviti ogenj, ki je popolnoma uničil tukajšnje St. Anthony bolnišnico, je danes zahteval 80 človeških življenj, večinoma porodnic in novorojenčkov.

Mnogi bolniki so začeli skakati skozi okna plameče bolnišnice in se pri tem ubili. Drugi pa so zgoreli v poslopju.

V bolnišnici se je nahajalo kakšnih 120 pacientov, od katerih je večina stradala, ker jim ognježgalec ni mogel pomagati. Samo v zibelkah je zgorelo 13 novorojenčkov.

Pri reševanju pacientov so pomagale rimsko katoliške čistite sestre, od katerih je več njih izgubilo življenje. Nekateri pa so zgoreli v svojih sobah. Žrtev je bil tudi kaplan bolnišnice Rev. Charles Sandon.

Kako je prišlo do katastrofalnega ognja, za enkrat ni znano.

Dospel k sorodnikom

Prošli četrtek je dospel iz Italije Joe Lazich, star 23 let, katerega oče je rodom Srb, mati pa Slovenka. Prišel je k svoji teti in stricu Mr. in Mrs. Frank in Frances Stegu na 15018 Ridpath Ave. Njegova mati in Mrs. Stegu sta sestri.

Na operaciji

V Glenville bolnišnici se je podal poznani Mr. Frank Vaupotic, 469 E. 185 St., zastopnik Equitable Life Insurance Co. Podvreči se bo moral težki operaciji. Prijatelji so prošeni, da ga obiščejo.

Janko N. Rogelj pošilja pozdrave iz Pariza

Predsednik Ameriške bratske zveze, poznani Janko N. Rogelj, ki je zadnji teden odpotoval na obisk v stari kraj, nam je poslal pozdrave iz Pariza.

V Moskvi se ne zmenijo za živčno vojno, pač pa pospešujejo obnovo

MOSKVA, 5. aprila.—Sovjetsko glavno mesto je danes mesto ograditve.

Prezirajoč mrzlo vojno in izkoriščajoč jasne, sončne dneve spomladi, očetje načrtov pospešujejo izgradnjo nove Moskve—mesta z modernimi stanovanji, parki in podzemeljskimi železnicami, ki bo, kakor upajo, najskladnejša in najlepša metropola v Evropi.

Obnova, za katero se je mislilo, da bo trajala 10 let, bo lahko končana v treh ali pa štirih. Mestni svet je sklenil, da se z obnovo požuri in celo mesto zgradi kot konstrukcijsko taborišče, z razdretimi ulicami, z vrvo zavaranimi trgi in ograjenimi poslopji.

Sovjetski tisk stalno opozarja svoje čitatelje, da mora Rdeča armada za slučaj vojne čuvati "smodnik suh," toda dolgoročni mirovdobski projekti napredujejo. Pogozdovanje, reklamacija zemlje, obnova mest, razširjenje industrij in izobrazbe vse napreduje s povečano naglico.

Načrt za leto 1949 predvideva zgotovljenje 78,000 štirijazskih metrov stanovanjskih prostorov, kar je za 49 odstotkov več kakor pa v letu 1948.

Moskva, ki je zadnja tri leta, kar se tiče kuhanja in gretja

Zedinjene države bodo podpirale organizacijo Z. N., pravi Acheson

Organizacijo za begunce napadajo

ZENEVA, 5. aprila.—Vatikanski predstavnik Rev. Edward Killion je danes napadel mednarodno organizacijo za begunce (IRO), češ da ta organizacija ne "vrši svoje delo."

Rev. Killion je predstavnik vatikanskega migracijskega odbora, ki se ukvarja s preseljevanjem beguncev. Največ je zameril organizaciji, da kljub ogromnemu budžetu in dolgoletnim naporom, še vedno ni rešila vprašanja beguncev.

Vatikanski predstavnik je napadel nekatere zapadne dežele, ki da smatrajo begunce za navadno "blago" in jim določajo težka dela, katera niso v stanju izvršiti. Poleg tega pa nekatere teh dežel razbijajo družine, ker sprejemajo samo moške člane.

Rev. Killion je pohvalil Zedinjene države radi zakona za vse-ljevanje beguncev, pa tudi Kanado, ki da ima zelo "pohvalen program za begunce."

(Za begunce se je zavzela Poljska, ki je zahtevala, da se na dnevni red tekočega zasedanja Generalne skupščine Združenih narodov vključi tudi vprašanje izkoriščanja beguncev, katere nekatere dežele sprejemajo le kot delovno silo in jih kot take nečloveško izkoriščajo).

KOMUNISTIČNA MLADINA PROTI PRAZNOVERJU

MOSKVA, 5. aprila. — Tajnik centralnega odbora komunistične mladinske organizacije (Komsomola) T. I. Jersova je danes na kongresu spodbudil prisotne delegate, naj "vzgajajo otroke v ateističnem duhu borbe proti predsodkom in praznoverju."

NEW YORK, 5. aprila.—Državni tajnik Dean Acheson je danes ob priliki otvoritve spomladanskega zasedanja Generalne skupščine Z. N. obljubil, da bodo Zedinjene države podpirale organizacijo Z. N.

Acheson je prišel v Flushing Meadows skupaj z devetimi ministri, ki so včeraj podpisali Severno-atlantsko vojaško zvezo. Otvoritvi zasedanja je prisostvovala tudi hčerka predsednika Trumana.

V svoji izjavi časnika je Acheson dejal, da je ameriško ljudstvo prepričano, da je organizacija Združenih narodov "najboljša nada za zgraditev miroljubne svetovne zajednice."

Atlantski pakt bo verjetno predložen Z. N.

Acheson se je rokoval z glavnim sovjetskim delegatom in prvim zastopnikom zunanjega ministra Andrejom Gromikom. Gromiko pa se je zadržal v "priateljskih pogovorih" tudi z ostalimi zunanjimi ministri, ki so podpisali proti-sovjetski pakt. Skupaj z ostalimi sovjetskimi delegati se je Gromiko zvečer udeležil sprejema v počastitev ameriškega državnega tajnika. Sovjetski delegatje so izjavili, da je sprejem v Waldorf-Astoria hotelu bil "zelo lep."

Na današnjem otvoritvenem zasedanju so bile le formalnosti. Pričakuje se, da bo sovjetski delegat Gromiko predložil Generalni skupščini vprašanje Atlantske zveze, katero sovjetska vlada smatra za napadalno.

Predsednik skupščine, avstralski zunanji minister Herbert V. Evatt, je v otvoritvenem govoru apeliral na velike sile, naj medsebojno sodelujejo.

Evatt je izjavil, da za sedanje težave na svetu ni odgovorna organizacija Združenih narodov, pač pa da so nastale vsled nesoglasja velikih sil.

Glavna vprašanja na dnevnem redu Generalne skupščine so vprašanje bivših italijanskih kolonij, fašistična Španija in preganjanje Indijcev v Južnoafriški uniji.

NEMCI SE VEDNO CENIJO HITLERJA

HAMBURG, 3. aprila.—Nemci v zapadnih zonah še vedno smatrajo Adolfa Hitlerja za enega najboljših državnikov na svetu.

Pri poskusnem glasovanju magazina "Spiegel" je od 6,000 glasov dobil kot najboljši državnik Von Bismarek 4,000, Churchill 773 in Adolf Hitler 515 glasov.

Slike v knjižnici

V četrtek 14. aprila se bo kazalo v prostorih knjižnice Norwood podružnice na Superior Ave. in E. 65 St. zanimiv film "These are the People," katerega je prinesel iz potovanja po Evropi, Mr. Theodore Andrica od Cleveland Pressa. Vstopnina je prosta in otroci imajo vstop v spremstvu staršev. Pričetek kazanja filma bo ob 7.30 uri zvečer.

Pevski zbor "JADRAN" poda opereto v 3. dejanjih

"VALČEK LJUBEZNI" v nedeljo 10. aprila v Slov. del. domu, Waterloo Rd. Pričetek ob 8.30 pop. Zvečer ples — igra Vadnalov orkester.

Pobegli bančni uradnik vrgel bonde v morje

Upravnika banke so prišli v Tampa, Fla.

TAMPA, Fla., 5. aprila.—Agentje FBI so snoči ulovili v nekem baru na Dayton Beachu new-yorškega bančnega ravnanja Richarda Hendersona Crowa, ki je pred enim tednom izginil z \$884,660 v bondih in gotovini.

Crowe je izjavil, da mu je povsem vseeno, če ga vrnejo v New York v okenj ali pa brez njih. Po aretaciji so ga časnika skušali izpraševati glede ogromne vsote, ki jo je vzel s seboj na počitnice, toda Crowe je kratkoma izjavil, da ne bo podajal nobenih izjav. V celici je časnika obrnil hrbet in začel čitati "comics."

Bančni ravnatelj, ki je oškodoval National City Bank of New York za blizu milijon dolarjev, je bil ožgan od sonca in se je zelo dobro počutil. Na zaslišanju je izjavil, da je bonde v vrednosti \$681,000 zmetel v Atlantski ocean. Iz banke pa je bonde vzel, da bi ujezil bančne uradnike.

Policija je izjavila, da je Crowe živel na Dayton Beachu udobno, toda ne razkošno. Kupil si je dva avta, katera pa je zapustil. Na počitnicah se je ukvarjal le s pošiljanjem večjih vsot denarja svojim sorodnikom.

Bolgari izobčili visokega uradnika

LONDON, 5. aprila.—Iz Sofije so sporočili, da je bil odstranjen s položaja podpredsednika ministrskega sveta Bolgarije Traico Kostov.

O izobčitvi Kostova je bilo poročano v uradnem glasilu bolgarske Komunistične stranke Rabotničesko Delo. Med ostalim je rečeno, da je bil Kostov odstranjen ne samo kot ministrski podpredsednik, pač pa tudi kot član Politbura in predsednik odbora za ekonomska in finančna vprašanja. Kot razlog izobčitvi je navedena "njegova neiskrena in nepriateljska politika, kar se tiče Sovjetske zveze." Obtožen pa je bil tudi radi "nacionalističnih blodenj."

Ukaz o izobčitvi je sledil po seji centralnega odbora Komunistične stranke, ki se je vršila 26. in 27. marca. Na tej seji je bila sprejeta resolucija, s katero je Kostov bil obtožen, da prezira vodstvo partije in da je skušal zamenjati premierja Georgi Dimitrova in sedanjo vlado.

VZTRAJNI LOVEC

MOSKVA, 5. aprila.—Najboljši sovjetski lovec na volkove Sergej Gorbunov je danes sporočil, da je v teku zime ustrelil 438 volkov. V teku treh zadnjih zim je Gorbunov v dolini reke Volge postrelil 730 velikih sivih volkov. Vztrajni lovec zasleduje volkove z letalom.

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING & PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE CLEVELAND 3, OHIO

HENDERSON 5311-12
Issued Every Day Except Saturdays, Sundays and Holidays

SUBSCRIPTION RATES—(CENE NAROČNINI)

By Carrier and Mail in Cleveland and Out of Town:
(Po raznašalcu in po pošti v Clevelandu in izven mesta):

For One Year—(Za eno leto)	\$8.50
For Six Months—(Za šest mesecev)	5.00
For Three Months—(Za tri mesece)	3.00

For Canada, Europe and Other Foreign Countries:
(Za Kanado, Evropo in druge inozemske države):

For One Year—(Za eno leto)	\$10.00
For Six Months—(Za šest mesecev)	6.00
For Three Months—(Za tri mesece)	3.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3, 1879.

104

CHURCHILL V VLOGI NETILCA NOVE VOJNE

S svojim govorom v Bostonu je znani angleški konservativec Winston Churchill še enkrat potrdil svoje veliko sovraštvo do Sovjetske zveze. Prišel je v Zedinjene države z namenom, da bi še bolj zanetil vojno hysterijo, kateri je toliko prispeval pred tremi leti s svojim govorom v Fultonu.

Govor Churchilla v dobi med zborovanjem Konference znanstvenikov in umetnikov za svetovni mir in podpisovanjem Severno-atlantske vojaške zveze je imel svoj globoki pomen. V ozračju vojne hysterije se vedno močnejše javljajo glasovi vpiljoči za mir in sožitje vseh ljudstev sveta. Bolj stvarna grožnja nove vojne, izzivlja bolj stvarno borbo za mir.

V naši deželi se je že udomačilo obsojati ali označati vse elemente, ki zagovarjajo mir, za "komuniste" ali pa najmanj "sopotnike." Beseda "mir" pa je že postala beseda iz "prevratnega slovarja vseh rdečkarjev."

Toda tu so nekatera dejstva o Churchill. Ne gledana skozi "rdečkasta" očala "prevratnežev in rdečkarjev," pač pa skozi očala navadnega protisovjetskega zunanje-političnega komentatorja, kot je to Spencer D. Irwin. Za njega nihče ne more trditi, da simpatizira s Sovjetsko zvezo ali pa "komunizmom." Celó, ne smatra se ga za "naprednega" komentatorja. Kljub temu pa je v svoji nedeljski analizi Churchillovega govora v Plain Dealer-ju povedal med ostalim sledeče:

"Obžaljujoč neuspehe Haške konvencije začetkom 20. stoletja in pozneje Društva narodov, Churchill vidi nekaj upov v organizaciji Združenih narodov. Povedano nam je, da bi to bila sijajna organizacija, če bi ne bilo pokvarjenosti Rusov, ki so jo 'razklali in zmešali.' To je osnovna snov naše dobe. Toda če kdo želi zapustiti ugodne pedsodke za voljo dejstev, mora ugotoviti, da so jo prav tako razklali in zmešali i Angleži i Američani i Francozi, ko je to ustrezalo njihovim nacionalnim interesom.

"Kar se tiče njegove opazke o 'trinajstoric v Krem-linu'—nesrečni skupini za ostali svet—je Churchill sprožil drugo idejo, ki je danes zelo vpoštavana, ko je rekel, da za njimi stoji 'največja armada sveta v rokah vlade, ki zasleduje imperialističnemu zavojevanju, kakšnega ni izvršil noben cesar ali pa kaiser.'

"V tej koloni ni simpatij za Ruse, toda ta kolona skuša vpoštavljati rekord. Radi tega lahko rečemo, da so Churchillove opazke zanimive in značilne, toda brez vsakih dejstev.

"Rusi se niso razširili za en sam štirinajški kilometer izven ozemlja, ki sta jim ga določila kot sfero vpliva—kdo? Uganite! Nihče drugi kot Winston Churchill in pokojni Franklin D. Roosevelt.

"Izkoristili so to področje na način, ki ni v skladu z obljubami v Jaltski, Teheranski, Moskovski in Potsdamski deklaraciji, toda niso šli izven tega ozemlja. O Rusih govorimo. Komunizem, ki je ideja, se je razširil, toda ruska država se ni!

"Na ta način Churchill potrjuje zmedo naše dobe. Lahko ima prav, lahko pa tudi ne, ko pravi, da je atomska borba rešila Evropo. Mi mislimo, da je to navadna melodrama. Ljudstva Evrope bi ne počivala mirno, če bi jih Rusi preplavili, tudi če bi ne bilo atomske bombe. Zaponimo, da jim je tiste dele Evrope, ki so jih prevzeli ne preveč uspešno, določil demokratični zapad.

"Ne atomska bomba, ne Atlantski varnostni pakt in ne Združeni narodi ne morejo ustaviti te ideje, ki jo Churchill napačno označa za ruski imperializem. Kar je lahko ustavi je boljša ideja v miselnosti ljudi, miselnost ljudi pa se lahko pridobi za mir potom dela UNESCA. To pomeni s počasnim toda vztrajnim izobraževanjem, ukinitvijo nevednosti, s kazanjem na skupnost ljudstva ne pa na njihove razlike, z zameno skušenj, tako da se lahko zboljša življenjski stardard."

To je mnenje zunanje-političnega komentatorja Plain Dealerja. Vsak lahko sodi o njem, kar hoče; toda v tem komentarju je jasno poudarjena vsa zgrešenost in nevarnost miselnosti zakrknjenega sovražnika Sovjetske zveze Winstona Churchilla. Churchill se je s poskusi, da "se zavedi boljševizem," ukvarjal še pred tridesetimi leti, ko se je na ruševinah caristične Rusije dvignila prva socialistična dežela sveta. Takrat ko je revolucija divljala v Rusiji, in so se v to revolucijo vmešavale zunanje sile, se Churchill sen ni uresničil. Kako se more uresničiti danes? Danes po tridesetih letih, ko na tem svetu Sovjetska zveza pred-

UREDNIKOVA POŠTA

Uspešni koncert Mladinskega pevskega zbora SDD

*Zato pa rečem jaz,
najlejša je mladost,
mladost ne pride več nazaj.*

Zadnje nedeljo nam je turojne mlada—menda že iz tretje generacije, priredila v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd. uspešen slovenski koncert ter enodejansko igrice "Sirota." Po pravici povedano, da sem bil prijetno iznenaden nad lepo ubranimi glasovi mešanega zbora 43 dečkov in deklic v starosti od petega do 15. leta. Kot pri odraslih, tako se tudi pri mladinskem zboru čuti pomankanje moških, kar znači, da je nežni spol bolj dostopen mehkim čustvom naše lepe pesmi.

Izmed solistov je odnesel krono John Pavli ml. v pesmih "Gor čez jezero" in "Moja kosa je križavna." On poseduje dober pevski material, ki ga bo z vztrajnimi vajami nedvomno obdelal in izpopolnil. Njemu je sledila Nancy Samsa v Foerstnerjevi "Vse mine" in Žirovniki "Kukavici." Svoj prijetni sopran še sedaj dobro obvladuje in če ga bo kultivirala, bo postala cela pevka. Mali Richard Tomšič (najbrž sin znanega pesnika-amaterja J. Tomšiča) je nastopil dvakrat in sicer v duetu z J. Pavli "Je bela cesta vglajena" in "En hribček bom kupil" in kot solist v zborovi komični skladbi "Naš maček," katero sta priredila Florence Unetič in John Steblaj. Če izvzamemo nekoliko oderske treme pri slednji, se je fantek kar dobro odrezal.

V trospevu so nastopile: Cecilia Valenčič, Lillian Ster in Norma Barton. Zapele so: "Padel list je z javora" in "Kaj boš za mano hodil." Vse tri imajo pri-kupne glasove, le alto je bil prešibek za močan soprano. Pesmi: "Mamica moja" in "Dober večer, ljubko dekle" je zapel kvar-tet: Norma in Jean Barton, Lili-an Ster in Raymond Videmšek. Petje je vodila znana navduše-na koncertna pevka Florence Unetič in priznati se ji mora, da je večša učiteljica. Skušnje učijo, da ni malenkost brzdati in uvajati disciplino med razposa-jeno mladino. Keep up your good work, Florence! Svetujem ji pa, da v bodoče ublaži pretirane kretnje pri nekaterih pevskih točkah, ker lahko preidejo že v karikaturu.

Odmoru je sledila igra s pet-jem v enem dejanju "Sirota." Vsebinska je bila zelo primerna in se je znatno razlikovala od običajnih pravljic in burk. Siroto je izborna pogodila Cecilia Valenčič. V svojo vlogo se je kar dobro vživela in če bi bila bosa in siromašnejše oblečena, bi na-pravila še večji učinek. Prese-nečeni smo bili tudi nad njenim lepim petjem, ki še mnogo obe-ta. Good luck to you, Cecilia!

Nad vse lep prizor je bil, ko se sirota Francka v sanjah prikazala mati, katero je s ču-stvom igrala Florence Unetič. V ganljivem solospjevu je bila skoro neprekosljiva. Hudobnega posestnika Križnika je dobro po-

stavljala ogromno silo slonečo na več sto milijonov članov broječa ljudstva sveta?

Z Irwinovim zagotovitom, da "ne atomska bomba, ne Atlantski pakt in ne Z. N. ne morejo ustaviti ideje, ki jo Churchill napačno označa za ruski imperializem, se lahko popolnoma strinjamo. Podobno je povedal že Wallace, to so potrdili mnogi drugi, najbolj vzorno pa je to potrdila zgodovina. Tudi idejo krščanstva so skušali zatreti z vsemi nasilnimi metodami, persekucijami in križanjem oznanje-valcev te ideje, pa je končno ta ideja še vedno tu. Ideje ne poznajo mej. Ideja krščanstva je cvetela v katakombah in se jo je širilo s šepetanjem. Toda kje so bile njene meje? Nikjer! Tako je z vsako drugo idejo, posebno z idejo, ki sloni na resnici.

godila Norma Barton. Zdelo se je, da ji je trpinčenje uboge si-rote kar prirojeno. Privlačna točka v igri je bil vaški cirkus (če je bila to režiserjeva domis-lica, potem mu čestitamo). John Pavli, kot ravnatelj cirkusa, je svojo vlogo kar odlično izvršil. Poleg pevca, je torej še muzi-kant in igravec, zato pozor Ve-rovšek in Jadran! We hope that you will stay with us, John! Tu-di medved in "umetniki" so svo-je vloge izvršili vaškemu cirkusu primerno.

Režijo je vodil J. Steblaj. In kar velja za Unetičovo pri zboru, to velja za Steblaja pri igri; da je imel namreč težaven posel pri krotenju mladine na vajah, toda trud se mu je poplačal z razmeroma dobro vprizoritvijo. Priporočljivo pa bi bilo, da se v bodoče nadomesti ogromna se-kira, ki jo Francka ni mogla zmagovati, kakor tudi "Leisy" zaboj za pivo, ki ga je Francka prinesla iz hiše. Taki oderski pripomočki pokvarijo iluzijo.

Med koncertom in igro je na-stopil hrvaški tamburaški zbor "Slavulj," kateri je občinstvu zelo ugajal. Tudi ta zbor sestoji skoro izključno iz turojene mla-dine. Spored je vodil neumorni predsednik zbora John Terlep. Upamo, da bo iz mladinskega zbora, ki je nekakšna osnovna pevska šola, izšlo vsaj ena četr-tina pevcev, kateri se bodo pridru-žili našim odraslim zborom in tako izpopolnili vrzeli, ki na-stajajo vsled smrti in drugih vzrokov.

Frank Česen.

Odmevi Glasbene Matice

Kot običajno, je Glasbena Ma-tica imela letno sejo meseca ja-nuarja. Ponovno smo izvolili na-ša dva mlada in neutrudljiva predsednika in podpredsednika, Edwarda Kenika in Franka Pet-kovskega in seveda Louisa Belle-ta, našega finančnega vizarda kot blagajničarja ter novo taj-nico Molly Frank in druge.

Dne 19. februarja je Glasbena Matica imela pokoncertni ban-ket za člane in prijatelje. Dvo-rana je bila krasno okinčana in večerja še boljša. Hvala našemu podpredsedniku in drugim. Ob tej priliki je zbor nagradil naše-ga zvestega in dolgoletnega pev-ca Louisa Belleta z lepo zlato uro z urezanim imenom "Glas-bena Matica." Upamo, da bo naš Belle še dolga leta vzor našim sedanjim in nekdanjim pevcem.

Pod vodstvom gospoda Zor-mana in marljivim delom pev-cev obeta Glasbena Matica na-šemu dobrega petja ljubečemu občinstvu vedno večjih uspehov.

Emil Safred.

DVA KOMUNISTA USTRELJENA V ARGENTINI

BUENOS AIRES, 4. aprila.—Štorje oboroženi moški so danes vdrli v urade argentinske Ko-munistične stranke in ustrelili dva komunista.

V "Enakopravnosti" dobite vedno sveže dnevne novice o dogodkih po svetu in doma!

ŽENE OSVOBOJENE KITAJSKJE

Položaj žene v Kitajski je naj-tesneje povezan z zmagovitim prodiranjem kitajske narodno osvobodilne armade. Kitajske žene imajo v osvobojenih pokra-jinah vse politične, gospodarske in državljanske pravice ter jim je z zakonom zajamčena popol-na enakopravnost z moškimi. Vsak dan prispevajo k napred-ku dežele in zmagam armade ter se na ta način bore za okre-pitev priborjenih pridobitev.

Z zakonom o agrarni reformi je bila ustvarjena ekonomska podlaga za enakopravnost kmeč-ke žene in odprta pot za njeno popolno osvoboditev. Zemlja je bila razdeljena vsem kmetom ne glede na spol in starost. Besede, da "dobe žene prav tako svoj delež", so zbudile milijone kmet-ic. Na zborovanjih, kjer so de-lili zemljo, so bile tudi žene, v vaseh, iz katerih so moški odšli na fronto, pa so zemljo delile same. Kjer so bile najbolj zapo-stavljene, so najbolj razvnete in so nahuje nastopale proti biv-šim lastnikom. Obtoževale so ve-leposestnike — tirane ter za-htevale, naj jim vrnejo vse, kar so jim v stoletjih odvzeli. "Vr-nite nam ubitega sina, moža!" "Vrnite nam hišo, vrnite nam žito, ki sem ga sama pridelala!"

Bolj zavestne in izobražene žene pomagajo kmeticam pri iz-vajanju agrarne reforme z na-sveti. V tem prednjači zlasti književnica Ping-Ling, ki je močno vzpodbudila borbenost kmetice.

Z agrarno reformo se je iz-premenil položaj žene tudi v družini. Bivše sužnje-žene, ki so jih starši v času lakote prodaja-li ali pa jih oddajali neznanim ženinom, se vračajo sedaj do-mov kot lastnice svojega deleža zemlje. Razgnana družina se zopet zbira. Prepovedano je pro-dajanje otrok in žen. Žene ima-jo pravico do ločitve zakona, poročene pa so neodvisne, ker imajo svojo posest.

Svobodni kmetje so priprav-ljeni na največje napore, da bi podprli demokratično vlado in zavarovali pridobljene pravice. Žene-kmetice delajo poleg moš-kih, mnogokrat pa še več, ker se moški vojskujejo. Pred agrar-no reformo so samo siromašne ženske obdelovale zemljo, dru-ga pa so smatrate to delo za po-niževalno. Sedaj je postalo de-lo ponos žen. V kmetijstvu dela 50 do 70% žen, tako da kmetij-ska proizvodnja stalno nara-šča, čeprav se boji nadaljujejo. Kmetice pospešujejo živinorejo, goje svilarstvo, predejo in tkejo za vojsko.

Dve osnovni nalogi imajo že-ne osvobojenih pokrajin Kitaj-ske, povečati proizvodnjo in podpirati fronto. Obe nalogi častno izpolnjujejo vse delovne žene vasi in mesta.

Lani je samo v petih okro-žjih v Santungu delalo pri je-senski setvi in žetvi poldrug mi-lion žen. V mnogih pokrajinah se žene združujejo v brigade za medsebojno podpiranje in po-možno družinam borec. V pokra-jinah Sensi, Cahar in Hopej de-lajo vse mlajše ženske v briga-dah, starejše pa skrbje za otro-ke in za gospodinjstvo.

Ker industrija v Kitajski ni razvita, izdelujejo uniforme in civilne obleke kmetice doma. Lani so med kampanjo za po-spešitev proizvodnje izdelale kmetice v pokrajini Ju Tan Han v severni Kitajski 670.000 ko-sov blaga, količino, ki je zado-stovala za armado in vse prebi-valstvo te pokrajine. Še večje uspehe so imele žene v mestih. Dobre mezde in uspehi organi-zacije Zveze kitajskih žen pri pobijanju nepismenosti in po-litičnem vzgajanju žen so ime-li za posledico, da je mnogo žen šlo v industrijo. Njihova plača je enaka plači moških. Žene imajo plačan dopust v času po-roda, prepovedana pa je upora-ba ženske delovne sile pri tež-kem ali nočnem delu.

Ženam je v osvobojenih po-teklinah omogočen dostop v vse poklice. Žene se volijo tudi v organe oblasti in najvišja vod-stva. Tudi v sindikatih zavze-majo vodilna mesta. Na VI. vse-kitajskem delavskem kongresu je bilo 32 delegatk. Med 541 de-legati na Začasnem narodnem kongresu severne Kitajske je bi-lo 59 delegatk; med njimi so bile voditeljice okrožij, sekre-tarke partijskih organizacij, ravnateljice tovarn, profesorice itd.

Neprecenljiva je pomoč žen narodno osvobodilni armadi. Prej se je osvobodilna vojna v glavnem vodila po gospodarsko zaostalih vaseh brez prometnih zvez, tako da so morali za vzdr-ževanje zvez med fronto in za-ledjem mobilizirati veliko šte-vilo ljudi. Danes osvobodilna vojska naglo prodira ter mora zato organizacija oskrbovanja fronte funkcionirati točno in naglo. To je naloga žen, ki zbira-jo živila, organizirajo prehra-no, skrbje za ranjence in bolni-ke, šivajo uniforme, podpirajo gerilce in opravljajo upravne posle. Med boji v Lanu (pokra-jina Santung), so žene samo v enem tednu zbrale 5 milijonov kilogramov živil, v Jenanu pa še v krajšem času 3 milijone kg. Uniforme in obuvila izdelujejo Kitajke zgolj z roko, ker nima-jo šivalnih strojev, vendar pa je vojska oskrbovana. Ko je na-rodno osvobodilna vojska pro-dirala preko reke Hoangho, je delalo za ormodo Li Bo Cena

700.000 žensk, ki so spredle in stakle 5 milijonov kg bombaža. Žene v okolici Jenana so izdela-le samo lani 584.000 parov čev-ljev za vojsko.

Številne Kitajke sodelujejo tu-di v redni armadi, kakor tudi v varstvenih oddelkih in partizan-skih enotah. Samo v pokrajini Santung je nad 226.000 milnič-ki skrbje za zavarovanje letine pred sabotažo bivših veleposest-nikov. Odstranjujejo mine, gra-de mostove in drugo. Njihov borbo ljudstvo zelo ceni. Podv-ge narodnih herojev Li La Jing in Kao Feng Jing opevajo tudi v narodnih pesmih.

V redni vojski se žene prav tako odlikujejo s svojim junaš-tvom. Junakinja Li Ju Ceng, ki poveljuje četi v pokrajini Kvan-tung se je borila osem let proti Japoncem. Pogosto je reševala ranjene tovariše skozi sovražni-kov obroč. Zdravnica Čang Nan Ping je dva dneva in dve noči pomagala ranjencem na bojišču, čeprav je bila ranjena na desni roki. Mnoge žene delajo v vojs-ki tudi politično.

Zveza kitajskih žen dela pod vodstvom Komunistične partije Kitajske vsak dan za odstrani-tve ostankov fevdalizma v živ-ljenju in zavesti žen. Vsak dan krepi zavest kitajskih žen v borbi za novo življenje, za sre-čo svoje domovine in boljšo bo-dočnost novih pokolenj. Veli-častne zmage narodno osvobo-dilne vojske so najboljše jam-stvo ženam Kitajske, da bodo obvarovale svoje pridobitve in zgradile srečnejše življenje.

KOROŠKE VESTI

Prava podobe deželnega glavarja Wedeniga

Hudo gorje je prišlo med dru-go svetovno vojno na naše lju-di. Nasilni nacisti so izselili 360 zavednih slovenskih koroških družin. Po zlomu fašizma so se žrtve nasilne izselitve organi-zirale v Zvezi slovenskih izseljen-cev. Pred nedavnim so se zbrali njeni delegati v Celovcu, da pri-sostvujejo občnemu zboru. Že pred pričetkom občnega zbora si je Zveza slovenskih izseljencev zagotovila, da bo koroški dežel-ni glavar Wedenig sprejel dele-gate občnega zbora, ki so mu hoteli sporečiti ugotovitve ob-čnega zbora, da ima avstrijska vlada sicer na desetine milijo-nov šilingov v svojem proraču-nu za fašistične elemente, za iz-seljence Slovence pa komaj 3 in-pol milijona šilingov. In še od tega sta skopneli dve tretjini zaradi posledic zakona o denar-ni zaščiti. Toda Wedenig je svo-jo obljubo poizrl, četudi so ga delegati po dolgem stiskanju iz-taknili v neki sobi. Tudi njegov namestnik Ferlitsch ni maral sprejeti delegatov. V tem ran-nanju Wedeniga in njegovega namestnika se kaže hlinjena domneva "naklonjenosti" te na-cistične gospode do koroških Slovencev. Zatrjevanje o tej "udanosti" je le preživela fra-za. Prizadeži izseljenci pa ne bomo klonili. Nadaljevali bomo svojo borbo, dokler ne bo po-pravljena velika škoda, ki smo jo občutili zaradi nasilne izse-litve. Zaradi tega je odposlala Zveza slovenskih izseljencev dve protestni noti uradu koro-ške deželne vlade in Zveznemu finančnemu ministru razen tega še brzojavko londonski konfe-renci namestnikov zunanjih mi-nistrov, ki terjajo v njej prizna-nje pravic in popravilo škode.

Varnostna in policijska direk-cija v Celovcu je že tako kom-promitirana zaradi svojega kri-vičnega odnosa do Slovencev, da čutimo koroški Slovenci v tej ustanovi eno izmed središč vo-inističnega sovražstva do slo-li za posledico, da je mnogo žen šlo v industrijo. Njihova plača je enaka plači moških. Žene imajo plačan dopust v času po-roda, prepovedana pa je upora-ba ženske delovne sile pri tež-kem ali nočnem delu.

pred proslavo se ji je mudilo, da bi izvabila od tajnika ali pred-

sednika Slovenske prosvetne zveze podpis na izjavi z obvezo, da ne bo ob tej priliki nobene politične demonstracije. Toda ta nakana se je temeljito ponesre-čila. Zaradi tega se je varnost-na in policijska direkcija v Ce-lovcu zala Prešernove prosla-ve. V gledališču samem so bile razpostavljene straže. Prav ta-ko tudi pred gledališčem. Nekje v bližnji, stranski ulici pa je bil pripravljen avto požarne bram-be z brizgalnico. Ob tem smo se lahko prepričali, da "čuvar-jev" reda v Celovcu ne manjka. Čudna reč pa je, da ni teh "ču-varjev" nikdar na spregled, ka-dar bi bila njihova navzočnost zares potrebna, kakor n. pr. te-daj, ko so fašistični, reakcionar-ni elementi sramotili jugo-slovanski film "To ljudstvo bo živelo". Tedaj ni bilo opaziti ni-ti najmanjšega sledu prizadeva-nja po vzdrževanju reda s stra-ni teh ginljivih "čuvarjev" re-da. Varnostna in policijska di-rekcija v Celovcu ne more pač ob nobeni priliki skriti svojega slepega sovraštva do slovenske-ga koroškega delovnega ljud-stva.

Našega kmeta ne boste gospodarsko učili

Slovenski kmet na Koroškem je predmet nenavadnega izkoriš-čanja s strani reakcionarne ve-leposestniške gospode in vsega gospodarskega sistema, ki ga uveljavljajo sedanji koroški ob-lastniki. Nov, značilen primer taknega izkoriščanja smo ugo-tovili v Zgornjem Rožu in Spod-nji Zilji. Zaradi prevelike odda-čenosti ne morejo naši gorski kmetje oddajati mleka, pač pa oddajajo namesto tega surovo maslo. Medtem pa, ko je urad-na cena za surovo maslo od 15 do 20 šilingov navzgor, preje-majo Rožani in Ziljani v belja-ški mlekarni le po 8 šilingov za kilogram masla. Kmečka zveza za Slovensko Koroško je proti temu izkoriščanju najostreje protestirala pri pristojnih ob-lasteh. Naš slovenski koroški kmet se zaveda prav dobro, kaj je v ozadju. Zaradi tega ni pri-pravljen položiti orožja, ampak bo svojo borbo žilavo nadalje-val do kraja, do zmage.

SANS—Chicago!

Naročajte, širite in čitajte "Enakopravnost!"

Filip Kalap:

TRIDESET LET SLOVENSKE IGRALSKE UMETNOSTI

(Nadaljevanje)

Z blestečo teatraliko Reinhardtovega kova je pričel svojo režisersko pot Osip Sest, toda ohranil si je iz svojih vtisov pri ruskem gledališču zanesljiv čut za skupno igro in ubrano odsko občutje. Njegova zasluga je v tem, da je spretno presel na domača tla marsikatero izkušnjo evropske tvornosti, da je v vsakdanje delo na odru uvedel sistem, delovni polet in brezpozorno disciplino ter dvignil uprizoritve iz provincialne revnosti na raven evropskih predstav. S šestom je pričel svoj pot na slovenskem odru William Shakespeare v župančičevi besedi. Skoraj dvajsetim domačim dramam je bil tovarišer. Evropskega kova so tudi Sestove uprizoritve antičnih avtorjev in velikih srednjeveških iger v dvorani in na prostem (Aristofanov Lizistrata, Hoffmansthalova prireditel Sofoklejev Edipa in starega misterija o Sleherniku). Mimo tega repertoarja obsega šestovo režisersko delo preko 200 iger iz vse svetovne literature od spevoigre do konverzacijskega komada.

Svojestven pomen v prvih letih po prvi svetovni vojni ima za ljubljansko Dramo ruski igralec in režiser Boris Vladimirovič Putjata. Družil je v sebi blesteč glumaški dar z rusko težnjo po tehnični karakterni igri. Mimo klasičnega ruskega repertoarja (Dostojevski: Idiot, Golj: Revizor, Tolstoj: Ana Karenina, Čehov: Češnjav vrt) je bil mojster v francoski komediji (Moliere: Zlahtni meščan, Rostand: Cyrano, Sardou: Madame Sans-Gene, Scribe: Kozarec vode) in velikomestni konverzacijski igri (Schnitzler: Anatol). Kot režiser je poglobil igro slovenskih igralcev z zdravim teatraliko. Njegovo strokovno znanje in njegova predanost igorskemu poklicu sta bili prav tako veliki kakor njegovo naklonjenost mladim talentom: bil je požrtvovalni mentor dvema vodilnima igralcema — Ivanu Levarju in Janezu Cesarju.

Med prvimi domačimi režiserji, ki so ob Sestu in Putjati gojili tako svetovno klasiko kakor domači repertoar, so Pugalj, Milan Skrbinšek, Nučič, Marija Velan in Lipah. Nesporno in trajno zaslugo za slovensko igralsko ima v tem pogledu zlasti Milan Skrbinšek, ki je prvi in edini med Slovenci uprizoril vsega Cankarja. Z Marijo Vero se je uveljavila že zgodaj svetovna klasika (Goethejeva Ofigenija in Ibsenova psihološka drama (Rosmersholm, Borkman, Galspa Inger, Solnes). Vendar težišče umetniške tvornosti teh peterih ljudi ni v njihovem dokaj obsežnem režiserskem delu: Pugalj je pomemben novelist, drugi štirje so vidni repertoarji in karakterni igralci.

Gledališke ljudi, ki so se kakor Osip Sest ukvarjali samo z režijo in so kot igralci nastopali le v poredkih, je dal mlajši rod. Med njimi so pomembni

zlasti trije: Ciril Debevec, dr. Bratko Kreft in Bojan Stupica.

Debevec si je nabral svoje prve izkušnje na študijah v Pragi, na Dunaju in v Nemčiji, pričel je svojo pot v času evropskih ekspresionistov. Po svojem režiserskem temperamentu je nagnjen k intelektualni zasnovi igralskega dela ter k mračni, nekoliko pompozni teatraliki. Njegovi prvi režijski zasnutki so veljali igram evropskih simbolistov (Maeterlinck, Yeats). Pri teh dramah je pokazal zanesljiv čut za lirčno dikcijo in za intimno psihološko občutje, tako da je s temi svojimi režijami pospeševal razvoj slovenske igralske umetnosti. Pozneje je posvečal veliko pažnjo Strindbergu in Dostojevskemu ter modernizacijam japonskih in kitajskih avtorjev (Klabund), toda to njegovo delo je izzvalo upravičen odpor zlasti med mlajšimi kritiki, ki so Debeveču temu ekspresionizmu zoperstavljali odkri realizem. Pač pa je uspel z režijo nekaterih vojnih komadov (Sheriff: Konec poti) in si je pridobil tehtne zasluge kot operni režiser.

Dr. Bratko Kreft, bolj znan kot dramatik in gledališki teoretik, kaže tudi v režiji solidno strokovno znanje, težnjo po naprednem tolmačenju dramske ideje in zdrav čut za logično podprtavanje vsebinske strani v igri. V svojih prvih režijah je eksperimental: včasih na škodo zgodovinske resničnosti (Carmen, Werther, operete Mascota in Trije mušketirji). Ti poizkusi so vsebovali rahlo parodijsko noto, ki jo je pa kmalu opustil. Pri svojih zrelih zasnovah se je ukvarjal tako s klasiko kakor tudi s sodobnimi avtorji (Shakespeare: Hamlet, Romea in Julija; Shaw: Sveta Ivana, O'Neill: Strast pod brestom, Katajev: Milijon težav, Zweig: Siromakovo jagnje, Gnezy: Šesto nadstropje, Bulgakov: Moliere, Ostrovskij: Gozd, Golj: Revizor). V teh delih se kaže njegovo obsežno znanje dramaturških problemov in podrobni študij kulturne zgodovine. Ta njegova gledališka vsestranost ga je tudi usposobila, da je preprečil in dopolnil Levstikovega "Tugomera" v tehtno gledališko delo, ki se bo odslej ohranilo v železnem repertoarju jugoslovanskih odrov.

Bojan Stupica je v tej trojici vsekakor tisti režiser, ki kaže med njimi največ gledališke invencije. Pri njegovem delu ga močno opredeljuje blesteč scenografski dar. Svoje režije snuje iz arhitektonsko zamišljene prostora, potek odrskega dogajanja bogati z množico duhovito zamišljenih igralskih podrobnosti. Pričel je kot ekspresionist (Reynal: Grob neznane vojske, Begović: Brez tretjega), toda kmalu je našel svojo pot. Prve originalne režije so veljale svetu malega človeka (Katajev: Kvadratura kroga, Švarkin: Tuje dete, Izpit za življenje, Schurek: Pesem s ceste).

Tu je pokazal tenak sluh za odsko vzdušje in za aktualnost dramske teme. Njegov prodorni uspeh v dobi med obema vojnama je bila obširna dramska reportaža ameriških avtorjev Kauffmana in Ferberjeve "Simfonija 1937". V tej satirično pobarvani družbeni analizi kričečih protislovij v kapitalističnem svetu Združenih držav je Bojan Stupica združil vse domisleke svoje nemirne odrske iznajdljivosti v ubrano celoto: oris dramskih značajev, odrski prostor, enoviti in nagli potek dejanja, odrska glasba, plesni vložki, jasna in poudarjena idejna tendenca — vsi ti elementi so se v tej uprizoritvi zliili v blestečo in igralsko dovršeno odsko doživetje. Odtod vodi njegova pot mimo nekaterih poizkusov nemirne teatralike (Beraška opera, Pirandello: Dames bomo improvizirali) k svetovni klasiki in domačemu realističnemu komadu (Moliere: Šola za žene, Krleža: V agoniji, Glembejevi, Cankar: Za narodov blagor, Ostrovskij: Še tak lisjak se nazadnje ujame). V domačem repertoarju je ustvaril novo koncepcijo odrskega realizma s Cankarjevim "Blagrom", ki odvarja z Janovo interpreta-

cijo "Hapceev" novo ero v slovenskem igralsstvu. Med novitetami je uprizoril Brnčičevo "Med štirimi stenami" in Kreftovo "Puntarijo".

Osrednjo vlogo v tridesetih letih ljubljanske Drame je zavzelo tudi delo hrvatskega režiserja in pedagoga dr. Branka Gavella. To je gledališki strokovnjak s krepkim prijemom za temeljno umetniško linijo v dramski zgradbi, z zanesljivim čutom za napredne tendence v umetnini, hkratu pa nervozno rahločuten za psihološko utemeljitev v vsem odrskem dogajanju. Navzlic svoji impresionistični tehniki je Gavella v pripravi z nemirnima, svoj izraz išočima režiserjema Kreftom in Stupico pravi klasik realistične režije po svojem čutu za intenzivno igralsko doživljanje zelo blizu kritičnemu realizmu Dančeka in Stanislavskega. S svojimi drznimi prijemi pri zasledbi vlog je v ljubljanski Drami pogosto odkrival igralce, ki so dotlej nastopali v malo pomembnih vlogah. V Balzacovem "Mercedetu" je z interpretom glavne vloge Ivanom Levarjem ustvaril primer, kako je mogoče s smotno grajenim dialogom in smiselno ubranimi stranskimi figurami kljub monolognemu značaju glavne osebe oživitvi razgibano komedijo. V Linhartovem "Matičku"

je združil svoje velike dramske in operne izkušnje (večkrat je režiral Beaumarchaisa in Mozarta) v ubrano uprizoritev prve tehtne slovenske komedije. Temeljne predstave Gavellovih predvojnih ljubljanskih let pa so bile posvečene Krleževemu ciklu o Glembejevih, "Gospoda Glembejevi" z Emilom Kraljem kot Leonom, Ivanom Levarjem kot stari Glembejem, Radom Železnikom kot Pubo in Nablocko kot baronico Castelli je bila poleg prve Gavellove uprizoritve Molierovega "Tartuffa" in Stupičeve "Simfonije" ena izmed tistih nepozabnih uprizoritev v ljubljanski Drami, ki so bile izkušnja in višek umetniške ubranosti, kakršno lahko doseže samo zrel, evropsko uglašen, ves v svojem delu zbran dramski ansambel. V svoji uprizoritvi je združil dr. Gavella svoje odlično dramaturško in sociološko znanje s svojim izrednim, lahko bi rekli, muzikalno tenko-slušnim smislom za odsko vzdušje, za psihološko doganost dramskega dogajanja in za skupno igro v umetniško preseljene prepričevalnosti. Na

tej veliki tradiciji je Stupica lahko čez 15 let ustvaril drugo zgledno uprizoritev te Krleževe drame.

(Dalje prihodnjic)

SOVJETSKA MLADINA KRITIZIRA ARHITEKTE

MOSKVA, 4. aprila. — Na tukajšnjem kongresu komunistične mladine so bili danes tarča ostrih kritik sovjetski arhi-

tekti, ki da so se nalezili "stebrske bolezni".

Tajnik stalingradske mladinske organizacije N. F. Denisov je kritiziral obnovo Stalingrada.

"Kamorkoli se ozrete, povsod so sami stebri. Neki skromni dom za matere jih ima kar 20. Celo majhne kočice in tovarna traktorjev imajo stebre," je rekel mladinec.

WRONG WAY TO GET THE RIGHT OF WAY!

Why risk your neck insisting on the right of way? Every motorist makes a mistake once in a while, so take it easy. Give other drivers and pedestrians a break—even when they're in the wrong. Be a "Golden Rule" driver—it's safer.

Be Careful—the life you save may be your own!

This advertisement is published in the public interest by

ENAKOPRAVNOST

Suddenly the King realized he was going to starve

YOU REMEMBER how King Midas thought he had a short cut to financial security.

When granted one wish, he asked that everything he touched be turned to gold. It was fun until he tried to eat, and all his food turned to solid gold. He suddenly realized that he was going to starve to death.

Midas was glad to cancel his wish, and look for a better way to provide for his old age. What he discovered remains true today.

The only sure way to financial security is systematic saving. And the best method is buying U. S. Security Bonds, automatically!

If you work for wages or salary, you can sign up for the Payroll Savings Plan. If you are in business or a profession, and have a checking account, you can sign up

for the Bond-A-Month Plan at your bank!

Start now—during the Security Loan Drive. The money saves itself, and after 10 years you have \$4 for every \$3 you have saved!

And your Security Bond dollars do their part to insure a stable economy. Wise saving means less money in the market place to bid up prices of goods.

It's too bad that Midas had so much trouble because he couldn't save this easy way. But isn't it lucky you can!

WISE DEBT MANAGEMENT—Every bond dollar that is built up in your Government's Treasury is used to retire a dollar of the national debt which is potentially inflationary.

AMERICA'S SECURITY IS YOUR SECURITY

ENAKOPRAVNOST

This is an official U. S. Treasury advertisement—prepared under auspices of Treasury Department and Advertising Council.

BRANISLAV NUŠIČ:

IZBRANE ČRTICE

POVESTICA, SESTAVLJENA S SKARJAMI

(Nadaljevanje)

Oglas številka 7 od 4. januarja 1896. leta

Jelisaveti, hčerki Zivote Hadži-Nastića in bivši moji ženi:

Cajka, ti in tvoj oče, tako rekoč branjevec, vidva sta name planila kakor na kakšno žrtve, samo da bi podrla moj obstanek in mojo nedolžnost. Ko si hotela spet po starem kakor tedaj, ko si se vrnila k meni, je bilo izpo-

četka vse "cili mili," vse sam "moj Janičije." Tvoj oče me ni klical drugače kakor "moja Fortunica," "moj zet" in vse tako, dokler me nista preslepila, da sem vse svoje premoženje in vso svojo trgovino prepisal na tvoje ime. Vse to je bilo storjeno po nakani in slepariji tvojega očeta. Da si je pa tvoj oče umislil, da bo župan in si se tudi ti hvallila, da nisi vzgojena za ženo navadnega štacunarja, bi pač rad

vedel, če nisi morda slučajno rojena za oficirko.

Ti veš, Cajka, zakaj ti to rečem in se tega spomni, ko veš. Da sta pa vidva, ti in tvoj oče, zdaj pustila brez skorje kruha, mi s tem nista odvzela nedolžnosti in časti pred meščanstvom, kajti mene vsakdo pozna kot trgovca, ne pa kot branjevec. So pa hvala bogu na svetu tudi sodišča pa se bomo tam videli.

Tvoj bivši mož

Janičije Spasić.

Oglas številka 69 od 14. januarja 1887. leta

Ker se moja bivša žena Cajka še do danes ni hotela na lep način vrniti in z menoj nadaljevati zakonsko življenje, ki ga je bila vprav z menoj začela po božjih in cerkvenih zakonih,

sporočam, tem potom prijateljem, da se še danes ni vrnila k meni. Minilo pa je že več kakor leto dni, odkar se jaz v nasprotju z zakoni počutim brez žene, to je: nezakonsko. Vsega tega pa je kriv njen oče, moj bivši tast, tisti znani tukajšnji branjevec, ki je prav tedaj, ko sva midva v zakonu najbolje izhajala, stopil med naju, nama vse pokvaril in zrušil najino nadaljno složnost.

Je pa še neki vzrok, katerega bom zaenkrat zamolčal. Jaz sem zaradi tega vložil tožbo in zdaj naj jo sodišče ali prisili, da se vrne k meni, ali pa naj jo loči zares in po zakonu, da bomo vsaj enkrat na čistem, ali je ona moja žena ali ni, in ali sem jaz njen mož ali nisem.

Janičije Spasić,

bivši štacunar in bivši Cajkin mož.

Oglas številka 75 z dne 25. aprila 1887. leta

S svojim bivšim možem Janičijem Spasićem, brez poklica, ne morem več nadaljevati zakonskega življenja, ker on ne zna biti mož, marveč ima ženo za kar koli, česar nisem niti vajena niti se temu ne morem privaditi. Obdolžuje zaradi tega mojega očeta, katerega vsi tukaj poznajo pa tudi njega, in kar pravi, da je še neki vzrok, samo da ga noče povedati, lahko svobodno navede kakršni koli vzrok, ampak sodišče bo videlo, kaj je resnica, kajti jaz sem pri sodišču tožbo vložila in upam, da bom pravdo tudi dobila, ker ves svet ve, na kateri strani je

pravica in na kateri strani nedolžnost.

Mojo nedolžnost je marsikdo videl pa tudi sodišče ne bo opustilo, da ne bi te reči pravilno presodilo. Zaradi tega pričakujem pravico od sodišča, Janičiju pa prepuščam, naj piše po listih, kar hoče!

Cajka, hčerka Zivote Hadži-Nastića in bivša žena Janičijeve.

Oglas številka 92 od 27. maja 1888. leta

Sporočam svojim prijateljem in znanecem, da je ločitvena pravda med menoj in mojo bivšo ženo Capko, hčerko Zivote Hadži-Nastića, končana s tem, da sem dobil pravico, da se vnovič oženim, ona se pa ne more več omožiti, ker se je s sodnimi spisi dokazalo, da ni vredna biti

zakonska žena. Dobri bog in pravica morata naposled zmagati, to naj si zapomni vsakdo, pa tudi moj bivši tast Zivota, branjevec.

Janičije Spasić, bivši štacunar.

Oglas številka 112 od 3. oktobra 1888. leta

Sporočam prijateljem in znanecem, da se bo moja hčerka Cajka poročila 12. t. m. v tukajšnji cerkvi z gospodom Radovanom, poročnikom, in da me blagovoli jo ta dan obiskati v mojem veselju tudi tisti, ki niso prejeli povabila. S spoštovanjem Zivota Hadži-Nastića, trgovca.

(Dalje prihodnjic)

Prispevajte v sklad za streptomycin za pobijanje tuberkuloze v Sloveniji!

MIHAIL ŠOLOHOV

TIHI DON

TRETJA KNJIGA

Spremniki so jih klestili, zganjali na kup kakor ovce, jih pretepali dolgo in divje. Ivan Aleksejevič, ki je v njej ležal na cesti, je kakor v sanjah slišal pridruženje vzroke, hrumeče topotanje nog okrog sebe, besno prhanje konj. Kosem gorke konjske pe ne mu je cmoknil na odkrito glavo, skoraj obenem pa je nekje prav blizu, ravno nad njegovo glavo, zavrnilo kratko in grozotno moško večanje in krik: — Drha! Neoborožene bijete! ... U-u-u! ...

Ivanu Aleksejeviču je na ranjeno nogo stopil konj, topi ozobci podkve so se zajedli v mečvo golen, zgoraj so se oglašili odmevajoči in hitro se vrsteči jeki udarcev ... Še trenutje — pa je silno težak, moker život, ostro zaudarjajoč po grenkljatem znoju in po slabem vonju krvi, telebnil zraven Ivana Aleksejeviča, ki je zaslišal, ker se ni bil docela izgubil zavesti: iz grla človeka, ki je padel, je kakor iz vratu prevrnjene steklenice zabrijunkala kri ...

Potlej pa so jih kopoma segnali v Don in jih prisilili, da so si izmili kri. Ivan Aleksejevič je do kolen stal v vodi, si močil žgoče, skeleče rane in oteklino od udarcev, zajemal v pest z lastno krvjo pomešano vodo, jo žejno pil in se bal, da ne bo mogel potešiti neutolažljive žej, ki ga je mučila.

Na poti jih je prehitel kozak na konju. Njegov temnorjav konj, ki se je po spomladanje lesketal od sitosti in znoja, je dirjal v naglem, penecem se drncu. Jahač je izginil na vasi in še preden so ujetniki prišli do prvih domov, so se jim nasproti že nagrnile gruče ljudi.

Ivan Aleksejevič je ob prvem pogledu na kozake in ženske, ki so jim tekali naproti, domel, da je to — smrt. Spreumeli so tudi vsi drugi.

— Tovariši! Dajmo, poslovi mo se! — je kriknil eden izmed komunistov Serdobčanov.

Truma, oborožena z vilami, motikami, koli, železnimi rebri od tajsiljev, se je bližala ...

Vse nadaljnje je bilo kakor v morečih sanjah. Trideset vrst so hodili po tesno strnjenih vaseh in v sleherni vasi so jih sprejale trume mučilcev. Starci, ženske, drobiž, vsi so bili, pljuvali zabuhle, s krvjo zalite in podplute obraze ujetih komunistov, lučali kamenje in kepe suhe prsti, zasipali s prahom in pepelom oči, otečene od udarcev. Posebno so besnele babnice in si izmišljale najgrozovitejše muke. Pet in dvajset obsojenec je šlo skozi šibe. Navsezadnje so bili že popolnoma neznatni, nič več podobni ljudem, tako prečudno so jim bila iznakažena telesa in obličja, modrikastokrvavočrna, napeta, zveržena in povaljana z blatom, pomešanim s krvjo.

Izprva si je vsak izmed petindvajsetorice prizadeval, da bi šel čim dalje v stran od spremljevalcev, da bi bil deležen manj udarcev; sleherni se je skušal preriniti v sredo lastnih razlomljenih vrst, zategadelj so se pomikali v tesno zgneteni gruči. Toda venomer so jih razdeljevali, suvali narazen. In zgubili so vsako upanje, da bi se mogli vsaj majkeno rešiti pred udrihanjem, zato so hodili že vsakebi in slednji je imel eno samo trapijivo željo: ovladati se, ne pasti, kajti, kdor bi padel, bi se ne mogel več dvigniti. Zajela jih je ravnodušnost. Spočetka pa so

križec, ki ga je imel obešenega na prsih na vrvi, črni od umazanije in pota.

— Tovariši! Prav pred kratkim sem stopil v partijo! ... Prizanesite mi! V Boga verujem! ... Dvoje otročičkov imam! ... Usmilite se me! Tudi vi imate deco! ...

— Kakšni "tovariši" smo ti? Tiho!

— Na otroke se je spomnil, golazen malikovalska? Križ je potegnil na plan? V hlače je? Naše pa je prejkone streljal in pobijal in se ni domislil Boga? — ga je hropilaje vpraševal toponos starček z uhanom v ušesu in ga dva pota mahnil. In ne da bi čakal na odgovor, je vnovič udrihnil in nameril na glavo.

Delci tega, kar so sprejemale oči, ušesa, zavest — vse je šlo mimo Ivana Aleksejeviča, njegova pažnja se ni ob ničemer ustavljala. Srce se je nekako odelo s kamenino in vztrepetalo je edinele enkrat. Proti pol dnevu so prišli v vas Tjukovnovskij, krenili so po ulicah skozi šibe, zasipala so jih preklestva in udarci. In tedajci se je Ivan Aleksejevič ozrl postrani in zagledal, kako se je nek sedemleten pokovček obesil materi na krilo, solze kakor grah so se mu udrele po skremženih licah in cvileč je zavečal, da je šlo skozi ušesa:

— Mama! Ne tepi ga! Au, ne tepi! ... Smili se mi! Strah me je! Krvav je! ...

Ženska je že zamahnila s kolom po nekem Jelančanu, a je hipoma vzkriknila in odvrgla kol — pograbila je popca za roke in se nanagloma zapodila na zavrt. Tudi Ivana Aleksejeviča sta ganila otroški jok in dečko vo presunljivo sočutje in prikrada se mu je neklicana solza in mu posolila razbite, upečene ustnice. Kratko je zalhtel, ko se je domislil svojega sinčka in žene, in ob tem spominu, ki se je posvetil kakor blisk, se mu je porodila nevzdržna želja: "Da bi me vsaj vpricho nju ne ubili! In ... prej ko prej ..."

Ali kašljate?

Pri nas imamo izborno zdravilo, da vam ustavi kašelj in prehlad.

MANDEL DRUG

15702 WATERLOO RD.

SEDAJ JE ČAS DA DASTE

NOVO STREHO!

Ako rabi popravila, se obrnite do nas. Napravimo nove žlebove. Vedo prvovrstno delo.

Frank Kure

16021 Waterloo Rd.

B. J. RADIO SERVICE

1363 E. 45 St. — HE 3028

SOUND SYSTEM

INDOOR—OUTDOOR

Prvovrstna popravila na vseh vrst radio aparatov

Tubes, Radios, Rec. Players

Vse delo jamčeno

Vse delo jamčeno

Vse delo jamčeno

Vse delo jamčeno

Vse delo jamčeno

Vse delo jamčeno

Vse delo jamčeno

Vse delo jamčeno

Vse delo jamčeno

Vse delo jamčeno

Vse delo jamčeno

Vse delo jamčeno

Vse delo jamčeno

Vse delo jamčeno

Vse delo jamčeno

Vse delo jamčeno

Vse delo jamčeno

Vse delo jamčeno

Vse delo jamčeno

Vse delo jamčeno

Vse delo jamčeno

Vse delo jamčeno

Vse delo jamčeno

Vse delo jamčeno

Vse delo jamčeno

Vse delo jamčeno

Vse delo jamčeno

Šli so, komaj vlačili noge za seboj in se opotekali od utrujenosti in bolečine, ki je trgala ude. Ko so za vasjo zagledali na pašniku stepni vodnjak, so začeli prosjačiti načelnika spremeljave, naj jim dovoli napiti se. — Nič ne bomo pili! Že tako smo se zakasnili! Hodi! — je že zavpil narednik.

Toda za ujetnike se je zavzel eden izmed starcev spremljevalcev:

— Imej srce, Akim Sazonič! Saj so vendar tudi ljudje.

— Kakšni ljudje neki? Komunisti — niso ljudje! Le nikar me nič ne uči! Ali sem jaz načelnik čeznje ali ti?

— Presneto vas je, takihle načelnikov! Pojdite, dečki, pit! Možiček je razjahal in zajel v vodnjaku vedrico vode. Obstopili so ga ujetniki, proti vedrici se je naenkrat stegnilo pet in dvajset parov rok, zaoglenele, zatekle oči so zagorele, zaslišati je bilo hripavo, sunkovito šepetanje:

— Daj meni, dedek!

— Vsaj majkeno! ...

— En sam požirek! ...

— Tovariši, ne vsi obenem!

Starček sam ni vedel, komu naj prvemu da. Počakal je nekaj mučnih trenutkov, potlej pa izlil vodo v živinsko izdolbeno torilo, zakopano v zemljo, odšel in zaklical:

— Kaj pa kobacnate kakor junci! Zaporedoma pijte!

Voda se je raztegala po zlenomahnatem, zaplesnevelem dne korita in se zaletela v konec, ki ga je pregrevalo sonce in je dišal po mokrem lesu. Ujetniki so se z zadnjimi močmi pognali proti torilu. Starec je drugo za drugo zajel enajst vedric, se čemeril od pomilovanja, ko je pogledoval ujetnike, in napolnil korito.

Ivan Aleksejevič se je napil,

STANOVANJE
IŠČE

MLADA DVOJICA
Želi dobiti stanovanje v najem na južni strani mesta od W. 25th St. do W. 73rd St., vzhodno od Lorain Ave. 3 ali več sob in tudi garažo če mogoče. Kdor ima za oddati, ali če bo v nedoglednem času imel tako stanovanje, naj sporoči ali pokliče Charles J. Ogrin, 4210 Buckley Ave., Cleveland 13, O. tel.: ME 3411.

NAPRODAJ

HARMONIKE
120 basov, Excelsior izdelka, v jako dobrem stanju, se prodaja.

Vpraša se na
1218 NORWOOD RD.
ali pokličite UT 1-0378

AVTI NAPRODAJ

1947 Ford Super De Luxe
Fordor Sedan

Prvotna modra barva, novi tajeji, mehnično v prvovrstnem stanju. Prevožen 4,000 milj. Privatni lastnik.

OR 5076

PLYMOUTH 1947

4 VRATA.
CENA SAMO \$1250.
Za podrobnosti se zglasite na
15300 GROVEWOOD AVE.
IV 1247

1948 Buick Super Sedan
4 vrata; popolnoma opremljen; čist. Prevožen 12,000 milj; prvotni lastnik. \$2,000.

AC 6596

1948 Chevrolet Club Coupe
Malo prevožen, originalna zelena barva. Posebni baloon tajeji z belimi stenami; popolnoma opremljen. Privatni lastnik.

Hillcrest 1-475 W

PLYMOUTH 1941

v zelo dobrem stanju. Se prodaja po zmerni ceni. De luxe model, 2 vrata.

Pokličite lastnika na
MI 8215

White Dump Truck 1935
2½ tonski; dobri tajeji in v dobrem stanju. Sprejme se najvišjo ponudbo.

BR 0862

se vzravnal na kolena, dvignil pokrepano glavo in zagledal izredno, skoraj otipljivo živo: ivnotobeli poprh apnenčevega prahu na obdonski cesti, kakor silnija prikazen so stali v daljavi odcepki kredastih hribov, nad njimi pa, nad brzečim pasom grebenastega Dona, v neobsejni, veličastni, veličastni modri neba, v povsem nepristopni visočini — oblaček. Okriljen z vetrom in z iskričim se, kakor jedro belim površjem je vihravo plul proti severu in v daljnem okljuku Dona je odsevala njegova opalova senca.

55

Na skrivnem posvetovanju vrhovnega poveljenstva uporniških sil so sklenili zaprositi donsko vlado, atamana Bogajevskega, za pomoč.

Kudinovu so naročili, naj napiše pismo, v katerem naj bo izražena skesanost in obžalovanje, da so se bili konec leta devetnajstoosemnajstega Gorenji Dončani začeli pogajati z rdečimi in zapustili bojišče. Kudinov je pismo napisal. V imenu vseh uporniških kozakov Gorenjega Dona je obljubljal, da se bodo v prihodnje stanovitno, do zmagovitega konca bojevali z boljševeki, prosil je, naj bi pomagali upornikom s tem, da bi na letalih prevažali čez bojišče kadrovske častnike za vodstvo jedinice in naboje za puške.

Pjotr Bogatirjov je ostal v Singinu in se preselil v Vešensko. Letalec se je odpravil s Kudinovim pismom nazaj v Novočerkask.

Poslihob je bila med donsko vlado in uporniškim poveljstvom ustvarjena tesna povezanost.

V NAJEM

GARAŽO

se odda v najem za dva avta; je tudi pripravna za shrambo (storage); ima lesen pod in strop, električno luč.

Vpraša se na
12733 Longmead Ave., West Park

DELO

ŽENSKA

dobi dobro službo pri družini na zapadni strani mesta; mora znati govoriti nekoliko angleščine; za snajenje in pomagati pri kuhi. Perico imamo uposleno. Želi se priporočila. Plača \$25.

AC 6566

DVOJICA

dobi delo na posestvu; ženska mora biti dobra kuharica; mož mora biti zmogel dela znotraj in zunaj ter znati šofirati. Električni stroj za pomivanje posode. Morata imeti rada otroke. Pokličite

Chagrin Falls 7462

Splošna hišna dela in kuharica

Ženska srednjih let, poštena in zanesljiva dobi dobro službo. Vsi električni pripomočki za perilo. Prijazen, miren dom. 25 minut od Square. Pokličite

Chagrin Falls 8521

HIŠE NAPRODAJ

1504 E. 71 ST.

Za eno družino, 8 sob; garaža in vse nanovo barvano. Prilika do dobrega dohodka. Velika lota, škričljiva streha in bakreni žlebovi. Pokličite za podrobnosti

WA 5196

SHAKER

Zidana hiša za eno družino, 6 velikih sob. Blizu Lee Rd. Se začenja.

Lot 40x140 blizu Rapid Transit. Idealna za hišo "Ranch" tipa.

WA 3933

SHAKER - FERNWAY

4 spalnice; nanovo dekorirano; krasna hiša Colonial tipa; velik zamrežen porč, moderna kopalnica. Blizu Rapid Transit.

Pokličite

NAPRODAJ JE HIŠA

za dve družini na 854 E. 236 St., Euclid, O. Podrobnosti izveste pri lastniku v soboto ali nedeljo popoldne. Pokličite

RE 4495

AKO NAMERAVATE

PRODATI VAŠO HIŠO

za eno ali dve družini, pokličite nas.

IVanhoe 7646

Realtor

Skoraj slednji dan so začela preletavati izza Dona novcata letalca, ki so jih zgradile francoske tovarne, privržati častnike, naboje za puške in v neznatni količini strelivo za tripalčne topove. Letalci so prinašali pisma gorenjedonskih kozakov, ki so se bili umaknili z donsko armado, in iz Vešenske so odvažali za Donec kozakom odgovore domaćih.

Ko je novi poveljnik donske armade general Sidorin pretehtal položaj na bojišču in svoje strateške načrte, je začel pošiljati Kodinov osnutke nastopov, ki jih je izdelal štab, povečal, poročila in obvestila o rdečearmejskih edinicah, ki so bile vržene na uporiško bojišče.

Kudinov je samo nekaterim izbrancem zaupal svoje dopisovanje s Sidorinom, pred drugimi pa je vse to najpazljiveje prikrival.

56

Ujetnike so prignali v Tatarski okrog petih popoldne. Ni bil več daleč kratkotrajen spomladanski somrak, sonce se je že bližalo zatonu in se dotikalo z gorečim kolutom roba cunjastega sivega oblaka, ki se je razprostiral na zahodu.

Na cesti, v senci velikanske srenjske kašče je sedela in stala pehotna stotinja Tatarčanov. Premestili so jih na desno plat Tatarci so gredoč na postojan-

Dona na pomoč jelanskim stotnikom, ki so stežka zadrževali naval Mironovlje konjenice, in ke z vso stotnijo zavili v vas, da bi pogledali k domačim in se založili s popotnicami.

(Dalje prihodnjič)

Naročajte, širite in čitajte "Enakopravnost!"

POZOR!

Investorji ali profesionalci
Hiša za dom in biznes ali za 2 družini

260 E. 222 St.; Velika hiša za eno družino, zidana, 9 sob; zgotovljeno 3. nadst., razgled na novo Euclid Shore tržišče; vogal Lake Shore Blvd. in E. 222 St.; zelo moderna hiša znotraj; nova streha, lota 50x195; nizki davki; cena znižana. Dajete ponudbo; takojšnji prevzem. Zastavni najemnik bo razkazal vsak čas. Pokličite vašega brokerja ali lastnika. — GL 3941.

Christiana Lodge

... and Cottages

Edwardsburg, Michigan

The Lodge has 30 rooms with connecting shower and toilet. There are 17 cottages each with private shower and toilet. Central dining room with American-European cooking. ALL SPORTS: Golf, dancing, tennis and shuffleboard, horseback riding, private beach, boating and fishing, indoor games. Cater to overnight guests.

Located in Christiana Lake in a grove of large trees, 100 acres of private playground on U. S. 112. Write for folder

Christiana Lodge

DOMINIK KRASOVEC, Prop.

Phone: 9126 F 5

P. O. Edwardsburg, Mich.

What to do till
the baby comes!

(AND FOR YEARS AFTER)

WHEN baby's on his (or her) way—don't let the flurry of tiny garments distract you from some mighty important considerations.

For instance: What's the best way to save now so you'll be able to meet the increased expenses (like school bills) that will be yours within a few, oh-so-short years?

Fortunately, 100% safe U.S. Savings Bonds offer you a foolproof way to save through two all-automatic Plans:

1: Payroll Savings Plan—the only installment buying plan.

2: Bond-A-Month Plan, for those not eligible for Payroll Savings.

Either Plan helps you build a cushion of money that grows. For you get \$40 back for every \$30 you put in Savings Bonds, after only ten years!

Before baby (supposing it's twins!) comes, get started on your Savings Bonds program. Today!

**AUTOMATIC SAVING IS
SURE SAVING—**

U. S. SAVINGS BONDS

ENAKOPRAVNOST